

ETISKE RETNINGSLINJER,

De etiske regler skal læses som følgende:

X. Overordnet etisk tema

x.x) punkt under det overordnede tema.

x.x.x) deraf følgende praktiske retningslinjer til punktet.

1. Formål

1.1) Formålet med disse retningslinjer er at sikre en høj, fælles etisk standard for driften af zoologiske anlæg i DAZA.

1.1.a) DAZA-medlemmer skal opfylde gældende standarder fra anerkendte internationale organisationer; WAZA, EAZA, EUAC, IUCN og CITES, og overholde national og international lovgivning.

2. Dyrebestand og forvaltning

2.1) S sammensætningen af dyrebestanden skal begrundes i formidling, bevaring, gæsteoplevelser eller forskning og skal i videst muligt omfang følge nationale og internationale anbefalinger.

2.1.a) Dyrebestanden skal, i det omfang der findes nationale eller internationale avlsprogrammer, indgå i disse og derigennem medvirke til bevarelse af de pågældende dyrearter.

2.1.b) Det zoologiske anlæg skal have en nedskreven plan for dyrebestanden. Planen skal indeholde en oversigt over den nuværende bestand og fremtidsplaner samt begrundelser for valget af hver enkelt dyreart.

2.1.c) Afhændelsen af dyr til private må kun foregå, hvis det indgår som et led i et anerkendt naturbevarelses- og/eller avlsprogram. Med anerkendt forstås godkendt af fx EAZA, IUCN, Naturstyrelsen m.fl.).

2.1.d) Håndopfostring af dyr må kun ske, når det kan sandsynliggøres, at dyret efterfølgende opnår naturlig adfærd, eller hvor dette er sidste mulighed for at sikre fortsættelsen af genetisk vigtige linjer.

2.2) Dyrene skal holdes under forhold, der sikrer dem høj velfærd og samtidig giver gæsterne et godt indblik i dyrenes biologi.

2.2.a) Alle anlæg skal løbende udvikles og indrettes, så de til enhver tid giver dyrene mulighed for at udvise det bredest mulige spektrum af naturlig adfærd.

2.2.b) Det zoologiske anlæg skal have en nedskrevet politik, der sikrer løbende opfølgning på velfærdsvurderingerne.

2.2.c) Dyrenes velfærd overvåges løbende gennem fælles standardiserede velfærdsvurderingsprotokoller, der er videnskabeligt underbyggede.

2.2.d) Hvis gæster har direkte adgang til dyrene (gennemgangs anlæg, rørebassiner ol.) skal det tydeligt oplyses om retningslinjer for kontakt med dyrene. Dyrene skal have adgang til et særskilt areal, hvor gæsterne ikke har adgang.

2.2.e) Eventuel træning skal tage udgangspunkt i dyrenes naturlige adfærd og biologi. Træning skal ske med henblik på at optimere formidling, management eller dyrenes trivsel.

2.2.f) Det er forbudt for publikum at fodre dyrene, undtagen hvor dette sker som led i kontrollerede publikumsaktiviteter.

2.2.g) Aflivning af overskudsdyr er en accepteret metode til optimering af flokstruktur, populationsdemografi og genetisk diversitet af dyrebestanden. For nærmere information henvises til EAZA's standard (EAZA-Population-Management-Manual).

2.2.h) Dyrepasningen skal varetages af uddannede dyrepassere eller folk med tilsvarende kvalifikationer. Til varetagelse af dyrebestanden og dyreholdets kvalitet for så vidt angår dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov, skal der være en fuldtidsansat biolog eller en person med anden relevant kandidatuddannelse indenfor det naturvidenskabelige hovedområde. Det veterinære management, herunder det løbende tilsyn, skal varetages af en ansat eller fast tilknyttet dyrlæge.

2.2.i) Såfremt et medlem, uagtet af hvilken årsag, ikke længere har en fuldtidsansat biolog, er medlemmet forpligtet til snarest og inden for 6 måneder, at ansætte en ny fuldtidsansat biolog eller anden tilsvarende kvalificeret person, jf. pkt. 2.2.e.

2.2.j) Levende dyr må kun flyttes ud af det zoologiske anlæg, hvis det sker som led i populationsmanagement, avlsprogrammer eller i forbindelse med reel undervisning. Reel undervisning betyder i den sammenhæng undervisning til en afgrænset kendt målgruppe, der har aftalt et undervisningsforløb. I alle tilfælde skal den dyrevelfærdsmæssige forsvarlighed nøje overvejes.

2.3) Det skal sikres, at anskaffelse og forvaltning af dyrestanden ikke truer de vildtlevende bestande eller deres habitater. For nærmere information henvises til EAZA's standarder.

2.3.a) Indsamling af dyr fra naturen bør som udgangspunkt kun ske, hvis det indgår som et led i et anerkendt formidlings-, naturbevarelses- og/eller avlsprogram.

2.3.b) Dyr fra de zoologiske anlæg må kun udsættes i naturen som led i anerkendte genudsætnings- eller udsætningsprogrammer og skal ske i overensstemmelse med IUCNs retningslinjer (Guidelines for reintroductions and other conservation translocations).

3. Undervisning og formidling

3.1) Der skal formidles til gæster og offentligheden på en sådan måde, at det fremmer interessen og forståelsen for biologi, biodiversitet, naturbevarelse og bæredygtighed.

3.1.a) Det zoologiske anlæg skal have en nedskreven politik vedrørende undervisning og formidling.

3.1.b) Til det zoologiske anlæg skal der være knyttet kvalificeret personale til varetagelse af formidling og undervisning.

3.1.c) Formidlingen skal, hvor det er relevant, gøre opmærksom på funktionen af og formålet med de zoologiske anlæg, deriblandt avlssamarbejder og naturbevarelsesprojekter.

3.1.d) Et udvalg af arter kan bruges til undervisning uden for det zoologiske anlæg. Der forligger en positivliste for hvilke arter, der kan anvendes. Bilag A.

3.1.e) Det skal nøje overvejes, hvilke signaler der sendes ved at fremvise håndtering uden for dyrets vante omgivelser.

3.2) Formidling om dyrene skal tage udgangspunkt i dyrenes naturlige adfærd og præsentere udvalgte sider af dyrenes biologi.

3.3) Det zoologiske anlæg skal have særlige formidlingsprogrammer rettet mod børn og unge.

4. Naturbevarelse

4.1) Det zoologiske anlæg skal deltage aktivt i naturbevarelse og fremme interessen herfor hos de besøgende og i offentligheden. For nærmere information henvises til EAZAs standard (EAZA-Field-Conservation-Standards).

4.1 a) Det zoologiske anlæg skal have en nedskrevet politik vedrørende deltagelse i naturbevarelse.

4.1.b) Den naturbevarende indsats skal løbende evalueres, dokumenteres og offentliggøres.

4.2) De zoologiske anlæg skal så vidt muligt assistere andre naturbevarelsesorganisationer og forskningsinstitutioner i bestræbelserne på at bevare global biodiversitet.

4.3) De zoologiske anlæg skal sikre, at deres aktiviteter og daglige drift ikke truer vildtlevende dyrebestande eller deres habitater.

5. Miljø og bæredygtighed

5.1) Alle aspekter af drift, investeringer, salg og nyanlæg skal udføres med størst mulig hensyntagen til naturbevarelse, miljø og arbejdsmiljø både lokalt og globalt.

5.1.a) Det zoologiske anlæg skal sikre, at miljø- og bæredygtighedsarbejdet bliver formidlet til gæster og offentligheden generelt.

5.2) Det zoologiske anlæg skal have en nedskrevet miljøpolitik, som bør indeholde retningslinjer for blandt andet energiforbrug, brug af materialer og bortskafning af affald, samt udarbejde tilhørende målsætninger.

6. Videnskabeligt arbejde og forskning

6.1) Det zoologiske anlæg skal i videst muligt omfang stille sin dyrebestand til rådighed for videnskabelige undersøgelser.

6.1.a) Det zoologiske anlæg skal have en nedskrevet politik vedrørende videnskabeligt arbejde og forskning.

7. Kollegiale forhold

7.1) Medlemsvirksomhederne er forpligtet til at udvise indbyrdes, gensidig loyalitet og kollegial adfærd.

7.1.a) Medlemmer skal i videst muligt omfang assistere hinanden vederlagsfrit.

8. Social ansvarlighed

8.1) Medlemmerne forpligter sig til at udvise social ansvarlighed i forhold til gæster, personale, samarbejdspartnere såvel som samfundet generelt.

8.1.a) Det zoologiske anlæg skal i videst muligt omfang være tilgængeligt for handicappede og tilbyde oplevelser/formidling til grupper med specielle behov.

8.1.b) Medlemmerne skal støtte diverse offentlige/statslige instanser med råd og vejledning og, i muligt omfang, modtage konfiskerede dyr.

8.1.c) Det zoologiske anlæg skal i videst muligt omfang modtage elever og andre ansatte fra andre DAZA-institutioner, således at personerne får mulighed for at opleve forskellige arbejdskulturer og evt. få erfaring inden for områder, den enkelte institution ikke selv kan tilbyde.

8.2) DAZA-medlemmer skal behandle gæster og personale på en sådan måde, at der ikke forekommer diskrimination.

9. PR og markedsføring

9.1) DAZA-medlemmer skal sikre, at der ved brug af dyr i PR- og markedsføringssammenhænge tages maksimalt hensyn til dyrets fysiske, fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

9.1.a) De enkelte zoologiske anlæg skal have en nedskrevet politik vedrørende deres brug af dyr i PR- og markedsføringssammenhænge.

9.1.b) Dyr må ikke tages ud fra det zoologiske anlæg i PR og marketingssammenhæng.

9.2) Medlemmerne skal sikre, at indholdet i deres PR- og markedsføringsmateriale medvirker til at skabe respekt om medlemmernes arbejde med dyr og deres involvering i naturbevarelse.

10. Revision

10.1) Disse retningslinjer skal løbende evalueres på bestyrelsesmøder. Ændringsforslag og andre revisioner af de etiske retningslinjer skal vedtages af generalforsamlingen, jf. §4 i foreningens vedtægter.

Godkendt af direktørerne på generalforsamlingen den 3. juni 2025

Bilag A: Arter der kan benyttes ved reel undervisning uden for institutionen

Revideret marts 2025

Alle dyr, der i undervisningsmæssig sammenhæng tages ud af det zoologiske anlæg, skal sikres mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Der skal tages hensyn til, at nogle dyr lettere habitueres til transport og håndtering end andre.

Gældende lovgivning siger:

- 1) Dyrene må ikke komme i kontakt med andre dyr i forbindelse med udførelsen.
- 2) Når dyrene opholder sig i den zoologiske have, skal de holdes adskilt fra havens øvrige dyr.
- 3) Dyrene skal transporteres i egnede transportkasser, og opholde sig i de medbragte kasser, når de ikke vises frem.
- 4) Der skal føres optegnelser over dyr, der har været udført til undervisningsbrug med angivelse af dyreart, tilførselssted, dato og antal.

Dyr der er omfattet af [Bekendtgørelse om forbud mod hold af særlige dyr](#) må ikke udtages af anlægget.

Derudover indskærper DAZA at medlemmerne alene kan udtage følgende dyr af anlægget til undervisning:

Små gnavere (f.eks. rotte og mus)

Mindre slanger (f.eks. russisk rottesnog og kongepyton)

Mindre øgler (f.eks. leopardgekko og skægagame)

Mindre skildpadder (f.eks. græsk/russisk landskildpadde)

Akvatiske invertebrater (f.eks. krabber, muslinger, søstjerner)

Terrestriske invertebrater (f.eks. kæmpemelorm, edderkopper)

Mindre fisk (f.eks. mindre individer af fladfisk)

Amfibier (f.eks. farvefrøer)